

Policy vid hot och våld

HANDLINGSPLAN – HOT & VÅLD

I Varför en handlingsplan?

Hot och våld är företeelser som vi inte kan acceptera i vår skolmiljö. För att minimera denna företeelse är det viktigt att arbeta systematiskt, inte minst förebyggande. Det systematiska arbetet beskrivs i denna handlingsplan. I det fall då hot eller våld inträffar är det viktigt att alla vet vad som gäller; vad man gör och vad man inte gör och vem som gör vad. Här kan handlingsplanen fungera som en handledning. En handlingsplan är också ett sätt att markera att vi tar företeelsen på stort allvar och visa var vi står ideologiskt i frågan.

II Vad är hot och våld, och vad är det inte.

När?

Den här handlingsplanen omfattar Gymnasieförbundets verksamhet på samtliga arbetsplatser där det normalt finns anställda och/eller elever. Den omfattar också ”utflyttad” verksamhet som skol-/studieresor och tillfälligt utflyttad egen skolverksamhet (där det pedagogiska ansvaret ligger hos vår egen personal). Handlingsplanen omfattar normalt inte arbetsplatsförlagt utbildning då den aktuella arbetsplatsens arbetsmiljöpolicy/regler gäller i första hand.

Handlingsplanen skall tillämpas fullt ut på våra arbetsplatser under arbets-/skoltid. Den gäller också, med vissa inskränkningar, utanför våra arbetsplatser och utanför arbets- och skoltid. Här krävs det dock någon form av anknytning till vår verksamhet för att policyn skall vara tillämplig.

Gränsdragning

Kränkande särbehandling, mobbing och diskrimineringar ligger utanför denna handlingsplan. De företeelserna har egna föreskrifter/policy.

LANDSKRÖNA KÄVLINGS SVALÖVS
GYMNASIEFÖRBUND

Upplevelsen av hot och våld

Vad som är påtagligt fysiskt våld torde väl vara uppenbart för de flesta. Då det gäller psykiskt våld och indirekta eller underförstådda hot är det mer komplicerat.

Huvudregeln måste därför bli att det är upplevelsen som är det avgörande. Den som blir eller upplever sig som utsatt för något får avgöra om det är ett hot/vålds situation eller ej. En koppling till vår verksamhet måste dock finnas för att denna policy skall vara tillämplig.

III Hot och våld på arbetsplatsen skolan

Gymnasieförbundets arbetsplatser skall, för såväl medarbetare som elever, präglas av trygghet och respekt för medmänniskor. Hot och våld är oacceptabla företeelser i vår verksamhet. Gymnasieförbundet har en skyldighet att tydligt ta avstånd från alla former av hot och våld. Här har alla, medarbetare framför allt men även elever, skyldighet att ta avstånd och att agera vid förekomst.

Skolan och andra arbetsplatser inom Gymnasieförbundet är en del av samhället och därför skall förbundet inte acceptera mer hot och våld än samhället i övrigt.

Inom Gymnasieförbundet skall vi arbeta aktivt för att hot och våld inte skall förekomma. Måhända kan ett sådant förhållnings sätt även positivt påverka samhället i övrigt.

Vem och när?

I vår verksamhet omfattas denna policy av följande situationer och i förekommande fall med inskränkningar:

- **Elev – Elev;** Under skoltid.
- **Elev – Medarbetare;** under skol-/arbetstid, på arbetsplatsen och på annan plats då det finns anknytning till vår verksamhet

- **Medarbetare – Elev;** under skol-/arbetstid, på arbetsplatsen och på annan plats då det finns anknytning till vår verksamhet
- **Medarbetare – Medarbetare;** på arbetsplatsen och på annan plats då det finns anknytning till vår verksamhet
- **Anhörig – Medarbetare;** under arbetstid på arbetsplatsen och på annan plats då det finns direkt anknytning till vår verksamhet.
- **Obehörig person – Medarbetare;** under arbetstid på arbetsplatsen
- **Obehörig person – Elev;** under skoltid, på skolan.

IV Förebyggande arbete

Vid förändringar

Vid större förändringar av verksamhet samt vid om-, till- och nybyggnation skall säkerhetsaspekten med avseende på hot och våld vara en del planeringsunderlaget. I konsekvensanalysen skall denna aspekt tas upp tillsammans med andra faktorer enligt Arbetsmiljölagen och därtill hörande föreskrifter. Det är mycket viktigt att man har denna fråga för ögonen vid förändringar så att man inte bygger in omständigheter som verkar för hot och våld istället för tvärtom.

Praktiska lösningar – planering

Vid planering och genomförande av ordinarie eller tillfällig verksamhet skall säkerhetsaspekten beaktas. Arbete där man är ensam i en byggnad eller i en avgränsad del skall undvikas. Då endast enstaka medarbetare tjänstgör skall man söka arbeta så nära varandra geografiskt att man har uppsyn över varandra. T ex utvecklingssamtal på sen eftermiddags-/kvällstid skall genomföras koncentrerat i tiden för att på så sätt säkerställa att det alltid finns andra medarbetare på plats samtidigt.

Vid samtal och möten där man misstänker att hot och våld skulle kunna förekomma är det viktigt att tänka på hur man placerar sig i rummet. Man måste se till så att man inte kan bli instängd utan

LANDSKRÖNA KÄVLINGE SVALÖVS
GYMNASIEFÖRBUND

att man har en reträttväg. Det är också viktigt att man aldrig har vassa föremål och föremål som kan användas som tillhyggen lättillgängliga/synliga.

Tekniska lösningar

Om man trots ett ambitiöst förebyggande arbete, utbildning och information samt att vi tydligt kommunicerat var vi står i fråga om hot och våld ändå upplever en otrygghet i vardagen skall ”andra åtgärder” övervägas. Med andra åtgärder avses bevakning, larm och kameraövervakning. Dessa åtgärder skall ses som en sista utväg och först tillämpas efter noga övervägning. Arbetsutskottet fattar beslut om kameraövervakning. Om bevakning, larm och/eller kameraövervakning tillgrips skall detta löpande, lämpligen en gång per år, utvärderas.

Obehöriga personer

En skola är en offentlig miljö men inte en offentlig plats! En person utan tydligt ärende till skolan är obehörig. En obehörig person skall uppmanas att lämna lokalerna. Om detta inte återföljs skall personen avvisas. Kan detta inte ske med vår egen personal skall polisen kontaktas. Uppgifter om telefonnummer m m finns på Arena och hos respektive skolas assistent och vaktmästare.

Kunskap

Kunskap och medvetenhet är nyckelbegrepp i det förebyggande arbetet med att minimera riskerna med hot och våld. Nya medarbetare och nya elever skall som ett led i introduktionen informeras och medvetandegöras om vad Gymnasieförbundet står för i dessa frågor. Denna handlingsplan skall delas ut till nya medarbetare och den skall finnas tillgänglig på vårt intranät.

Minst vid ett tillfälle vartannat år skall ägnas åt frågor om hot och våld t ex genom att bjuda in externa föreläsare. Dessa frågor skall också ingå som en naturlig del i kartlägningsarbetet i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

V När det händer

Skyldigheter

Som medarbetare är man dels skyldighet att medverka i det förebyggande arbetet för att förhindra/minimera hot och våld i vår verksamhet. Man har vidare skyldighet att agera då man upptäcker/blir uppmärksam på hot eller våld. Med att agera menas att man skall ta sitt ansvar som medmänniska och vuxen. Det innebär inte att man måste ge sig in i ett handgemäng hur som helst. I det fall situationen har fängelse med i straffskalan (det har nästan alla brott) har man, med stöd av nödvärnsreglerna, rätt att ingripa med erforderligt mått av våld, hålla kvar och låsa in i avvaktan på att polis anländer.

Om man bedömer att man inte utan fara för den egna hälsan fysiskt kan ingripa skall man avstå. Om man inte ingriper direkt är man dock skyldig att göra vad man kan; markera sin närvaro genom att vara synlig, muntligen uppmana kontrahenterna att lugna sig, kalla på hjälp och observera vad som händer. Om man bedömer att man kan ingripa rent fysiskt är det viktigt att man innan man försöker prata med de inblandade först ser till att deras ögonkontakt bryts.

Som elev är man skyldig att kalla på hjälp från vuxna samt att observera vad som händer.

Hanteringen

Att utöva fysiskt våld mot någon (misshandel) och att hota någon (olaga hot) är båda något som är lagbrott och skall därför polisanmälas. Respektive rektor anmäler till polisen. Därutöver kan händelsen även föranleda interna åtgärder som disciplin-åtgärder (avstängning, varning) och uppsägning. Respektive rektor ansvarar, utöver polisanmälan, också för att processen med interna åtgärder kommer igång. Den som blir utsatt för eller vittne till hot eller våld skall anmäla detta – omgående – till ansvarig chef/rektor.

I det fall någon av de inblandade är omyndig skall även socialförvaltningens ungdomsenhet/handläggare kontaktas. Ansvarig för detta är rektor

LANDSKRÖNA KÄVLINGE SVALÖVS
GYMNASIEFÖRBUND

Arbetsmiljöaspekten

Vi allvarliga händelser eller vid allvarliga tillbud skall Arbetsmiljöinspektionen kontaktas skyndsamt.

Det är viktigt att även tänka på att en hot-/våldsituation även kan vara en arbetsskadesituation och i det fallet behandlas som sådan. Har ingen skada skett kan det vara ett tillbud och då skall händelsen behandlas som sådant. Formulär finns på Arena.

Debriefing - krishjälp

Den som blivit utsatt för eller vittne till hot och/eller våld skall erbjudas debriefing i nära anslutning till händelsen. Ansvar för att detta sker är ansvarig chef/rektor. Resurser för detta är förbundets krisgrupper och företagshälsovårdens beteendevetare.

Information

När ett fall av hot eller våld inträffat är det viktigt att information går ut till alla på berörd arbetsplats. Detta är viktigt framförallt för att förhindra osaklig ryktesspridning. I den allmänna informationen skall inte identiteten på de inblandade röjas.

Om ansvarig chef/rektor gör bedömningen att det hos någon, som varit aktiv i hot- eller våldsituation, finns risk för en fortsättning skall detta meddelas till dem som har anledning att ha den informationen, inklusive identiteten på den inblandade. Detta medvetandegörande gör det lättare att förhindra upprepning och/eller eskalering och är därför viktig.

VI Avslutning

Hot och våld är oacceptabelt inom Gymnasieförbundet. För att minimera förekomsten är det viktigt med:

- Gymnasieförbundet tar tydlig ställning samt anger ansvarsområden och visar på handlingsmönster.
- Hot- och våldaspekten tas upp vid ny-, om- och tillbyggnation samt är en naturlig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Larm och övervakning kan prövas som förebyggande åtgärder.
- Hot och våld skall vara ett tema vid fortbildning.

Denna policy är fastställd av Gymnasieförbundets direktion
2004-12-09.